

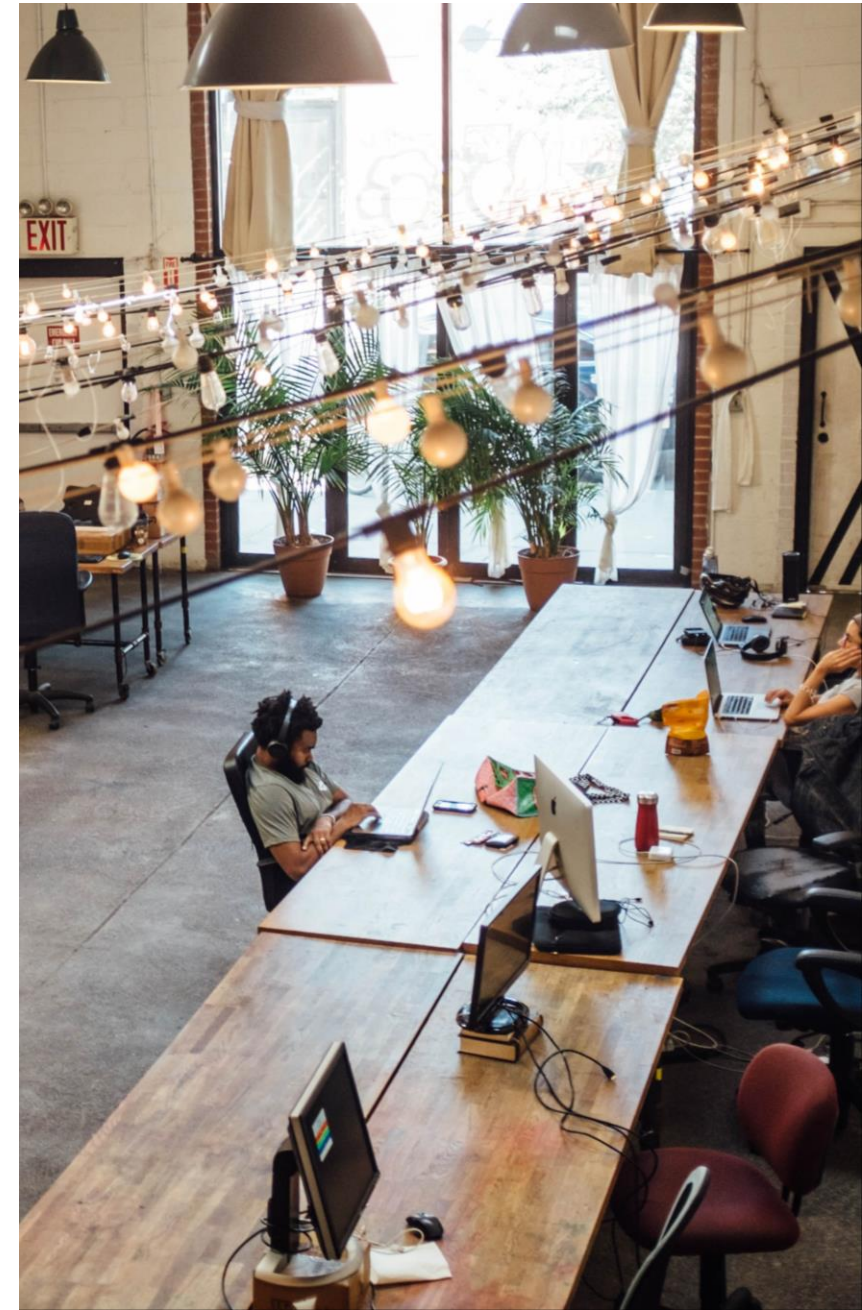
Tööõiguse veebiseminar

13. oktoober 2020

Tänased teemad

- Sissejuhatus
Karin Madisson
- Tööelu korraldamine COVID-19 ajal
Pirkko-Liis Harkmaa
- Leevendavad meetmed tööandjatele ja töötajatele
Nils-Gregory Aer
- Koondamised ja kollektiivsed koondamised
Kaia Savisto, Töötukassa
- Kaugtöö
Karin Madisson
- Aktuaalsed töötamisega seotud maksuteemad
Kaido Künnapas
- Küsimused ja vastused*

*Püüame vastata paljudele küsimustele, kuid võib juhtuda, et kõiki me ei jõua käsitleda.

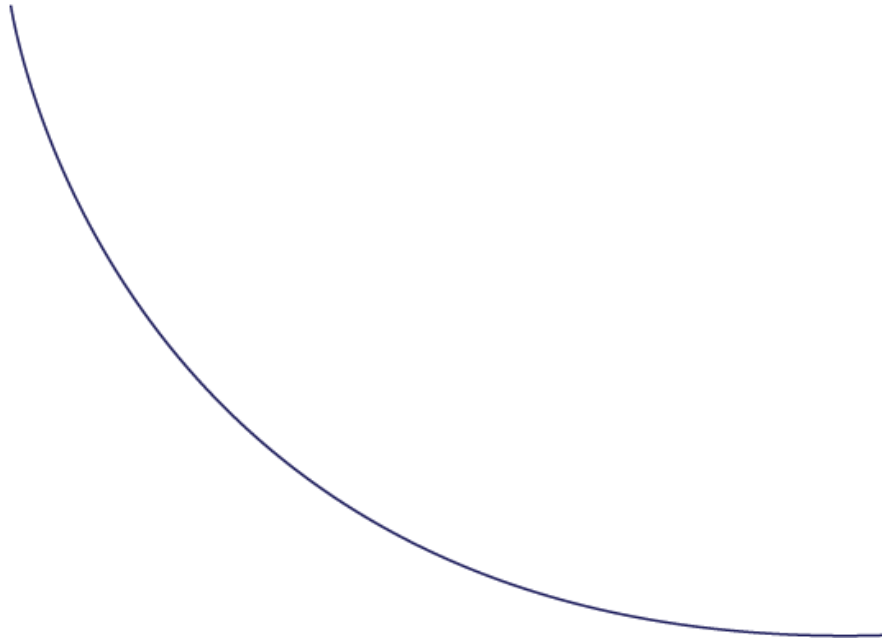

Tööelu korraldamine COVID-19 ajal

Pirkko-Liis Harkmaa

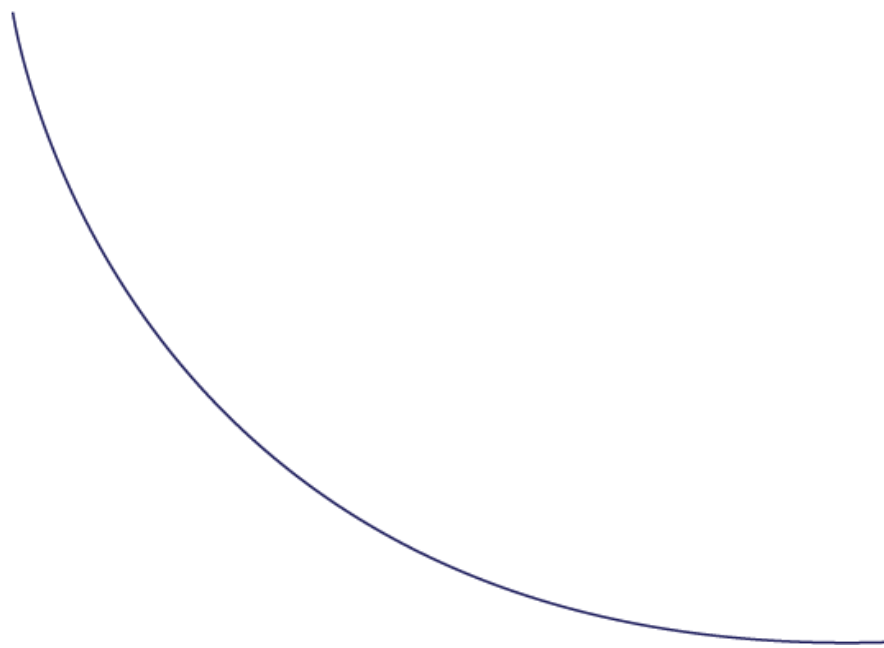
Nõunik/vandeadvokaat

Muudame töökeskkonna ohutuks

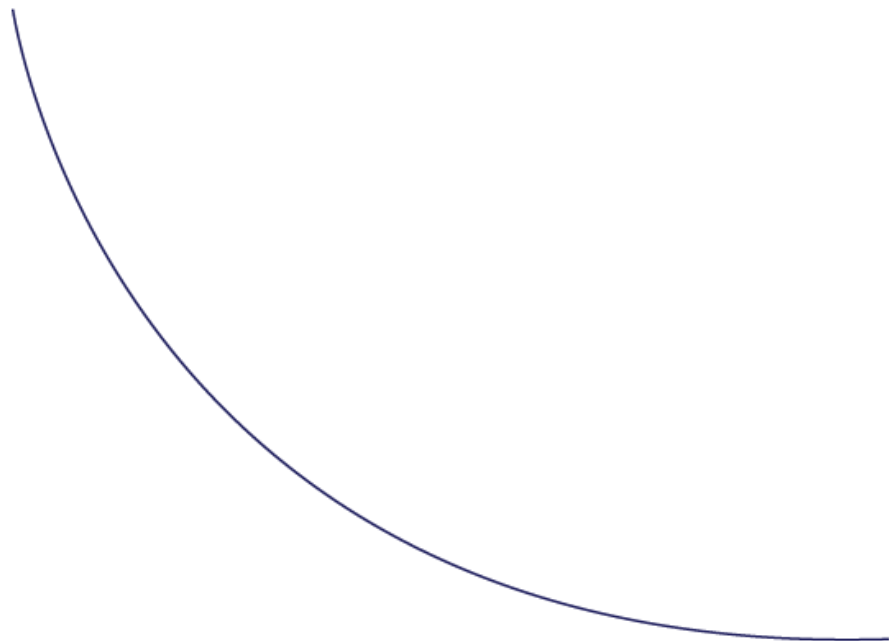
- Riskianalüüs
- Tegevuskava
- Sobivate meetmete rakendamine
- Juhendamine
- Sisekontroll
- Töötajate kaasamine

Tööohutus ja isikuandmed

- Kas tööohutuse tagamine on olulisem kui töötajate õigus privaatsusele?
- Meetmete kavandamine – eesmärgipärasus, proportsionaalsus ja minimaalsus.
- Kohane õiguslik alus – seadusest tulenev kohustus, õigustatud huvi või nõusolek?
- Isikuandmed vs terviseandmed.
- Levinumad meetmed – kraadimine, tervisedeklaratsioonid, teavituskohustused, testimine.
- Privaatsusteavitus, andmete säilitamine, töötajate õigused.

Positiivne test

- Tegevuskava
- Ohutus vs privaatsus
- Tegevuse eesmärgipärasus, proportsionaalsus ja minimaalsus
- Kontaktide väljaselgitamine ja koostöö töötaja ja terviseametiga
- Töökeskkonna ohtuks muutmine
- Haigestunu ja kontaktsete isolatsiooni suunamine

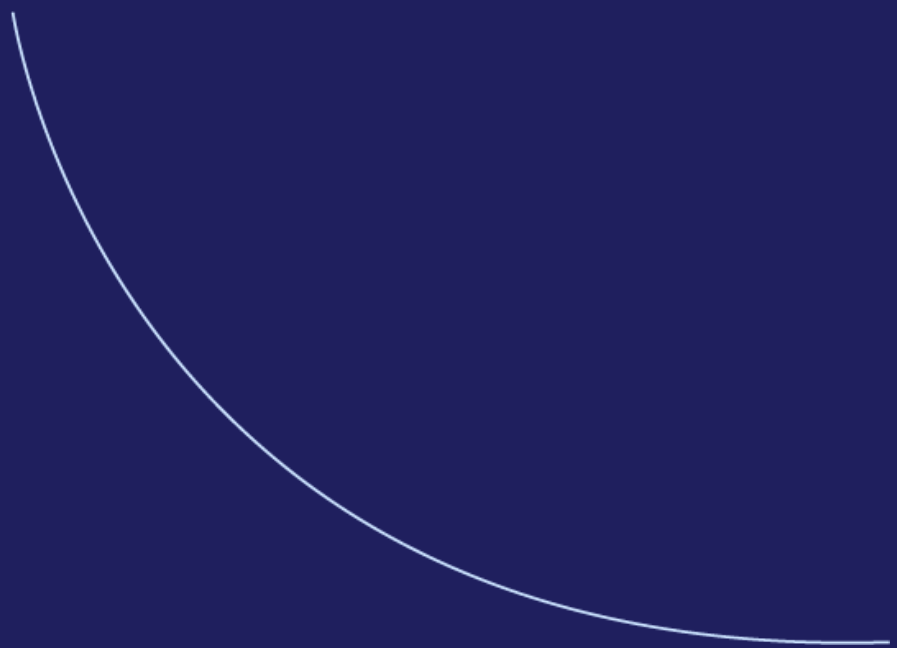

Leevendavad meetmed tööandjatele ja töötajatele

Nils-Gregory Aer

Jurist

Töötasu hüvitise lõpp, kuidas edasi?

- Märts, Aprill, Mai, Juuni
 - 17 563 ühingut
 - 137 683 hüvitatut
 - 256 544 142 EUR väärtuses hüvitisi
- Töötute arv juulis: 50 701

Tööampsud

- Tööamps ehk töötuna arveloleku ajaga kattuv töötamine.
 - alates 1. september
 - Kuni 8 päeva kuus*
 - tööleping, võlaõiguslik leping, avalik teenistus
 - Kuni 40% käesoleva aasta töötasu alammäärast
 - kuni 12 kalendrikuul 24 kuu jooksul

SORAINEN

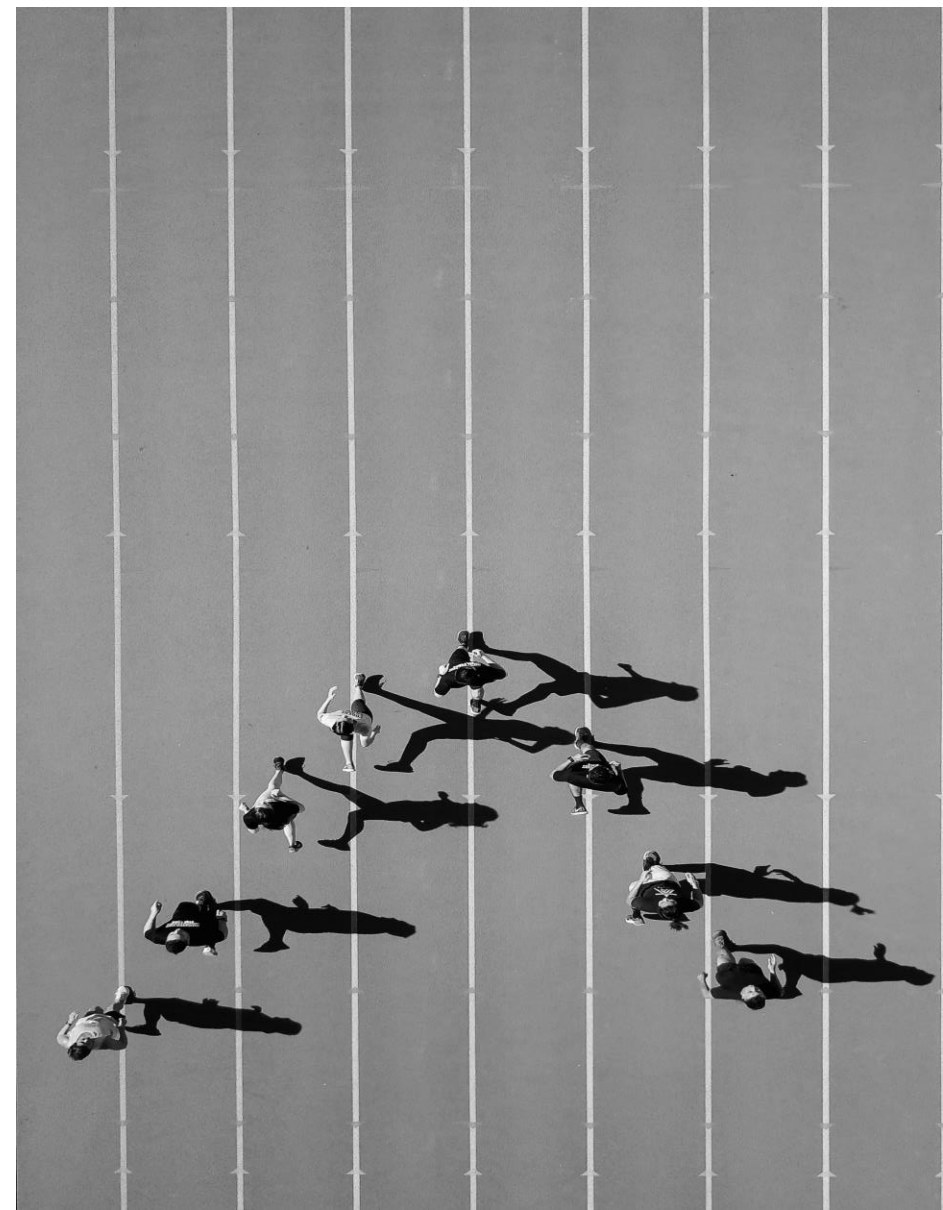

Haiguspäevade hüvitamise muutmine ehk eelnõu 244 SE

- Töötajate hüvitamine alates esimesest haiguspäevast
 - 80% ulatuses töötaja keskmisest töötasust
 - 40% haigekassalt
 - 40% tööandjalt
 - Esimesed 8 haiguspäeva
- Algatatud 17 september 2020

Alampalka külmutamine ja tööhõive programmi muutmine

- Alampalk aastal 2021 on **EUR 584**
- Tööhõive programm 2021 – 2023
 - Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia alased koolitused
 - Nõustamisteenuste kättesaadavuse lihtsustamine
 - Ettevõtlus alustamise toetuse suurendamine

Kaugtöö

Karin Madisson

Partner

Kaugtöö kokkulepe

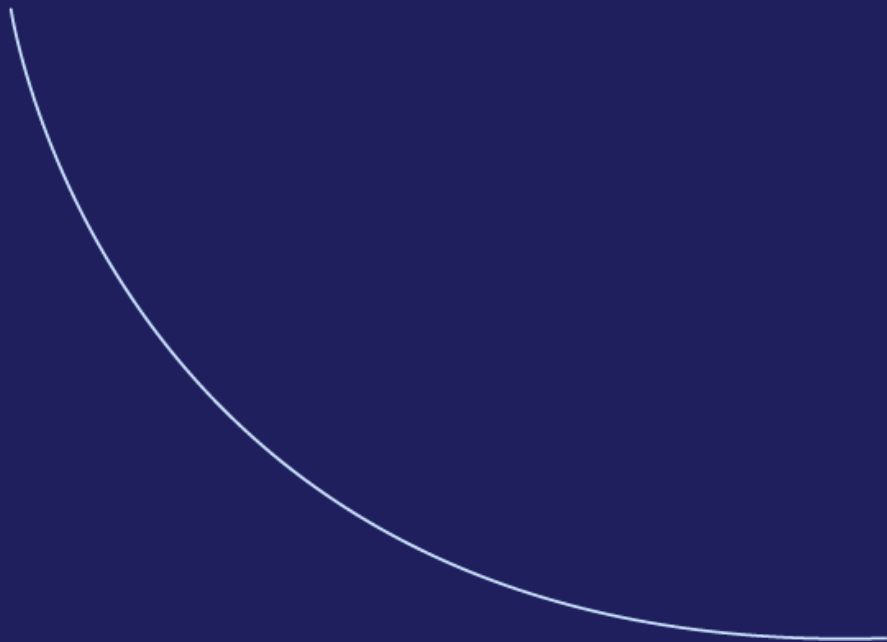
Mida reguleerida?

- Kaugtöö tegemise koht (koha ülevaatus?)
- Tööajakorraldus (tööajast kinnipidamise jälgimine; töö- ja puhkeaja nõuded)
- Tööülesannete andmine ja täitmine
- Suhtlus tööandja ja kolleegidega
- Töötaja kohalolek tööandja ruumides
- Kokkuleppe üles ütlemine

Uus direktiiv:

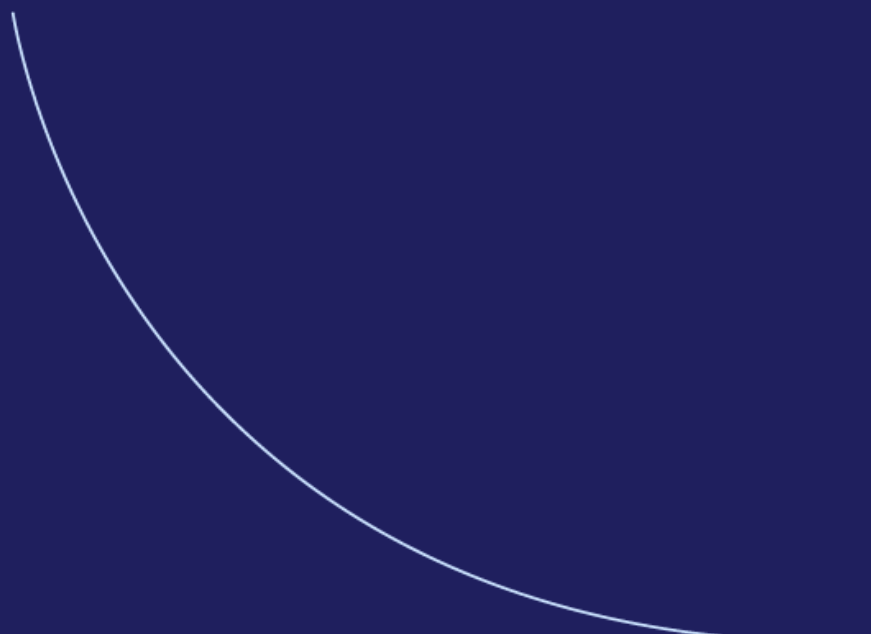
- 20. juuni 2019 direktiiv 2010/18/EL milles käsitletakse lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalu. Eestis kooskõlastusringil ja eelnõu planeeritud jõustumistähtaeg on 1.aprill 2022.a. (peaks võtma hiljemalt 2. augustiks).

Töövahendid ja kaugtöötamisega seotud teemad

- töövahendite paigaldus ja hooldus
- töövahendite tagastamine töösuhte lõppemisel
- töövahendite turvanõuded
- tööandja vara säilimise tagamine
- kaugtöö tegemisega seonduvate kulude hüvitamine
- ärisaladuse kaitse
- andmekaitse....

Riskide hindamine

Kaugtööd saab võimaldada töökohtadel, kus oht töötaja tervise kahjustumiseks on väike ja töötaja suudab keskkonnas esinevaid ohte ise maandada.

Riskide hindamisel (enne kaugtöö alustamist või tingimuste muutumisel) tuleb läbi viia töökeskkonna riskianalüüs Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse alusel:

- 1) selgitatakse välja töötajat kahjustada võivad töökeskkonna ohutegurid;
- 2) mõõdetakse ja hinnatakse nende mõju töötaja tervisele (hinnatakse riski) arvestades nende soolisi ja ealisi iseärasusi;
- 3) koostatakse kirjalik tegevuskava, milles nähakse ette ennetusabinõud terviseriski vältimiseks või vähendamiseks;
- 4) teavitatakse töötajat ohuteguritest ja antakse soovitusi riskide vähendamiseks;
- 5) alles seejärel tehakse otsus kaugtööle lubamise osas.

Analüüsi tulemused ning sellega seotud tegevuskava tuleb **vormistada kirjalikult**.

Riskide hindamine

Tabel 1. Terviseriskide hindamiseks kasutatud üldine riskimaatriks

Tõenäosus	Tagajärjed		
	Tööga seotud haigestumine on eba-reaalne	Tööst põhjustatud haigestumine Kerge trauma	Kutsehaigus Raske tervisekahjustus, surm
Väga ebatõenäoline L (0 %...30 %)	Vähene risk I	Vastuvõetav risk II	Keskmine risk III
Võimalik K (30 %...70 %)	Vastuvõetav risk II	Keskmine risk III	Suur risk IV
Tõenäoline P (70 %...100 %)	Keskmine risk III	Suur risk IV	Talumatu risk V

Vähene risk (I tase) – erilisi abinõusid ei vajata.

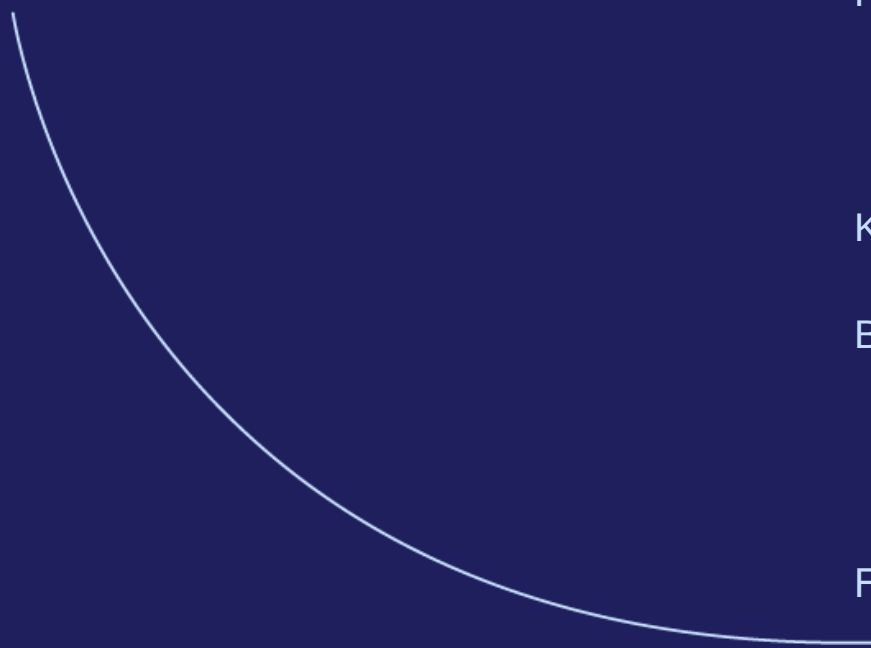
Vastuvõetav risk (II tase) – vastuvõetav risk ei nõua üldjuhul lisaabinõude rakendamist, kuid ka nende puhul on oluline pidev ohutusabinõude teadmine ja täitmine ning töökoha üldine korrashoid, samuti tuleb need arvesse võtta ettevõtte tervishoiu ja tööohutuse tegevuskava koostamisel.

Keskmine risk (III tase) – tuleb planeerida meetmed sõltuvalt ohuteguri võimalikust kahjulikkusest.

Suur risk (IV tase) – nimetatud ohud nõuavad kiiret abinõude rakendamist.

Talumatu risk (V tase) – riski vähendamine on võimatu. Töid ei tohi jätkata ega alustada enne, kui risk on kõrvaldatud või vähendatud. Kui vähendamiseks vajalikke abinõusid ei saa rakendada vahendite puudumise tõttu, on töö ohualas keelatud.

Ohutegurid

FÜÜSIKALISED OHUTEGURID

- Siseruumi mikrokliima- õhk
- Valgustus- tehisvalgus, laualamp, vari jne.
- Õnnetusjuhtumioht- kukkumine, libisemine, torge või löikeoht, elektrilöök

KEEMILISED OHUTEGURID

- Tolm, lõhnad, puhastusvahendid

BIOLOOGILISED OHUTEGURID

- Terviseriskid- bakterid, viirused, seened, parasiidid, nakatumise oht

Vabariigi Valitsuse määruse „Bioloogilistest ohuteguritest mõjutatud töökeskkonna tervishoiu ja tööohutuse nõuded“-muutmise ettepanek kooskõlastusringil.

FÜSIOLOOGILISED OHUTEGURID

- füüsiline koormus
- silmad
- sundasendid- töötool
- sundliigutused

PSÜHHOLOOGILISED OHUTEGURID

- tööstress, depressioon, ärevus
- emotsionaalne seisund
- vastutuse koorem....

Tööõnnetus ja kutsehaigus kaugtöö puhul?

- õnnetus põhjuslikus seoses töötaja töö või töökeskkonnaga
- kutsehaigus võib tekkida kaugtöötajal, kui tema tervist on mõjutanud kaugtöökeskkonnas esinevad ohud
- tööandjal kohustus selgitada välja tööõnnetuse/ kutsehaigestumise põhjused ja asjaolud
- kui tööandja on täitnud kõik töötervishoiu ja -ohutuse kohustused, siis ei ole ta eelduslikult süüdi tööõnnetuse toimumises/ kutsehaiguse kujunemises

Õiguslik raamistik

- Töölepingu seadus
- Töötervishoiu ja tööohutuse seadus
- Euroopa Liidu Sotsiaalpartnerite kokkulepe kaugtöös
- Eesti Tööandjate Keskliidu ja Eesti Ametiühingute Keskliidu kaugtöö raamlepe
- Rahandusministeeriumi ja Riigi- ja Omavalitsusasutuste Töötajate Ametiühingute Liidu kaugtöö kokkulepe
- Sotsiaalministeeriumi Kaugtöötaja töötervishoiu ja -ohutuse juh

Kuvariga töötamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded;

Töövahendi kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded;

Raskuste käsitsi teisaldamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded;

Bioloogilistest ohuteguritest mõjutatud töökeskkonna töötervishoiu ja tööohutuse nõuded;

Töökeskkonna füüsiliste ohutegurite piinormid ja ohutegurite parameetrite mõõtmise kord;

Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded vibratsioonist mõjutatud töökeskkonnale, töökeskkonna vibratsiooni piinormid ja vibratsiooni mõõtmise kord;

Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded mürast mõjutatud töökeskkonnale, töökeskkonna müra piinormid ja müra mõõtmise kord;

Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid;

Isikukaitsevahendite valimise ja kasutamise kord; Ohumärguannete kasutamise nõuded töökohas;

Esmaabi korraldus ettevõttes kehtestamine; Töötajate tervisekontrolli kord;

Töötervishoiu- ja tööohutusalase väljaõppe ja täiendõppe kord;

Tööõnnetuse ja kutsehaigestumise registreerimise, teatamise ning uurimise kord;

Masina ohutuse seadus; EVS-EN 12464-1:2003 Valgus ja valgustus. Töökohavalgustus;

Töötervishoiu- ja tööohutusalase väljaõppe ja täiendõppe kord;

Tuleohutuse seadus;

Nõuded tulekustutitele ja voolikusüsteemidele, nende valikule, paigaldamisele, tähistamisele ja korrashoiule jne. jne. jne.

Suurimad probleemid:

1. Tööaeg ja selle arvestus

- iseseisva otsustuspädevusega isik; töötundide vahemik

2. Töövahendid ja kaugtöötamise kulud

- Kokkulepe; ei pea tagama töövahendeid

3. Töötervishoid ja tööohutus

- Juhendamine; vastutuse üleminek

<https://www.aripaev.ee/arvamused/2020/09/11/advokaadid-kaugtoo-populaarsus-nouab-toooiguse-kaasajastamist>

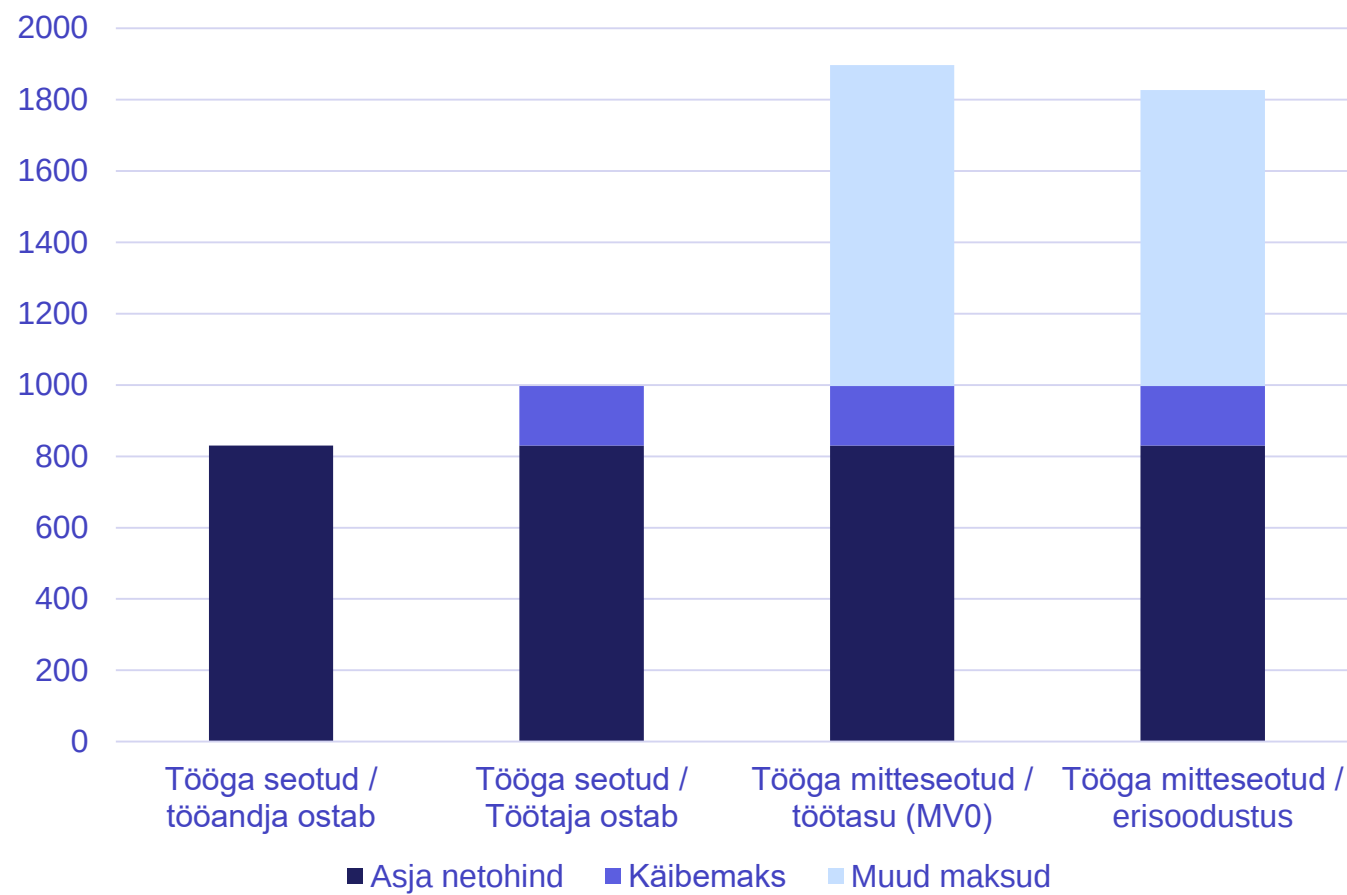
Aktuaalsed töötamisega seotud maksuteemad

Kaido Künnapas

Vandeadvokaat

Kui palju maksab 1000 eurone asi töötajale kätte anda

Töövahendid

- Oluline vara omand ja kasutusotstarve (töö/isiklik)
- Töötaja ostab = käibemaksukulu >
 - Krediitkaart
 - Sularaha + volikiri
- Piira töölepingus kasutust isiklikuks otstarbeks
- Vanad asjad võib jätta töötajale? Erisoodustus

Kodukontor

- Töökohaks kasutamise viimistluse kulud
 - Töökeskkonna nõuded
- Kas ka esteetiline mõju vabal ajal? Proportsioon tavaliselt 50/50
 - > Eraldi tuba
- Toa rent kodukontoriks lubatud – turuhind (kinnipeetav tulumaks 20%) , selle ületamisel erisoodustusmaksu (20% + 33%) risk

Töömoraali ja tervise säilitajad, olme

- „olmeruumideks riietus-, pesemis-, tualett- ja puhkeruumid, soojakud välitöödel, einestamisruumid ja muud elukondlikud ruumid peavad olema ehitatud ja sisustatud töötingimusi arvestades“
- Koju püsivalt kinnitatavad asjad muutuvad kinnisasja osaks - erisoodustus
- Kohviautomaat – rent maksuvaba (?), kohv maksustatav või töötaja ostab/hüvitab
- Pudelivesi
- Kodukontori asemel mõnes co-workspace's töötamine

Vaktsineerimine

- Riskianalüüs > töökeskkond on bioloogilisest ohutegurist mõjutatud
- Tööandja peab tagama vaktsineerimise, kui on tõhus vaktsiin olemas
 - Tööandja konsulteerib töötervishoiuarstiga
 - Vaktsineerimistõend
 - Seos vaktsiini ja ohuteguri vahel
- Välismaale lähetamisel vaktsineerimine – samuti maksuvaba
 - Riskianalüüsis ei pea kirjas olema

Testid (sh koroonatest)

- Sama, nagu vaktsineerimine

Ajutine välismaal töötamine

- Eestisse tulnud ja siia lõksu jäänud välismaised töötajad:
 - Kus riigis maksta makse?
 - kas on võimalik tagasi liikuda põhitöökohta või mitte?
 - Eneseisolatsioon ei ole vabandus
- Lähetamine välismaale „ohutusse kaugusse“
 - Lähetuskulude hüvitamine ja päevarahad (50/32 €)
 - Välismaine töötamine vajalik ettevõtluseks?

Karin Madisson

Partner

Karin.madisson@sorainen.com

Pirkko-Liis Harkmaa

Nõunik, vandeadvokaat

pirkko.liis.harkmaa@sorainen.com

Nils-Gregory Aer

Jurist

nils-gregory.aer@sorainen.com

Kaia Savisto

Töötukassa koondamistele
reageerimise peaspetsialist

Kaia.Savisto@tootukassa.ee

Kaido Künnapas

Vandeadvokaat

kaido.kunnapas@sorainen.com

Estonia

Lithuania

Belarus

Latvia

SORAINEN

sorainen.com